

Waterschap **Scheldestromen**

3. Exploitatie- jaarprognose 2026

Exploitatie- jaarprognose 2026

Hierna is het totale geprognosticeerde resultaat voor 2026 weergegeven onderverdeeld naar programma's. De afwijkingen worden in de hoofdstukken 3.1 tot en met 3.6 toegelicht. Voor de kapitaallasten en personeelslasten is hieronder de toelichting centraal opgenomen, deze heeft betrekking op alle programma's.

Kapitaallasten

De afschrijvingskosten van € 301.000,- hoger uit doordat meer projecten in 2025 zijn afgerond, dan was voorzien in de begroting.

Personeelslasten

In de onderstaande prognoses is voor de personeelslasten een voordeel opgenomen van € 2.193.000,-. Dit is het saldo van de hogere kosten voor extra inhuur en het later kunnen invullen van vacatures. Veel vacatures zijn voor een half jaar in de begroting opgenomen maar worden gemiddeld later ingevuld.

3. Exploitatie- jaarprognose 2026

Exploitatie- jaarprognose 2026 > ERPx

Bedragen x €1.000

Programma	Begroting 2026	Begrotingswijzigingen 2026	Begroting na wijziging 2026	Prognoses 2026 totaal	Afwijking
Lasten					
Programma Waterkeringen	13.493	580	14.073	13.991	82
Programma Watersystemen	43.709	181	43.890	43.981	-91
Programma Wegen	31.279	-1.186	30.093	30.111	-18
Programma Afvalwaterketen	39.035	-168	38.867	39.042	-175
Programma Bestuur&Organisatie	54.895	482	55.377	55.329	48
Totaal Lasten	182.411	-111	182.300	182.454	-154
Baten					
Programma Waterkeringen	-518	0	-518	-518	0
Programma Watersystemen	-124	-24	-148	-348	200
Programma Wegen	-20.990	-280	-21.270	-21.228	-42
Programma Afvalwaterketen	-1.288	-245	-1.533	-1.448	-85
Programma Bestuur&Organisatie	-4.764	-224	-4.988	-5.146	158
Dekkingsmiddelen	-144.121	-393	-144.514	-144.514	0
Totaal Baten	-171.805	-1.166	-172.971	-173.202	231
Netto resultaat	10.606	-1.277	9.329	9.252	77
Stortingen					
Programma Watersystemen	1.400	0	1.400	1.400	0
Programma Wegen	0	1.400	1.400	1.400	0
Programma Afvalwaterketen	0	0	0	0	0
Programma Bestuur&Organisatie	0	327	327	327	0
Reserves	9.771	4.990	14.761	14.761	0
Totaal Stortingen	11.171	6.717	17.888	17.888	0
Onttrekkingen					
Programma Waterkeringen	0	-206	-206	-206	0
Programma Watersystemen	-1.033	-791	-1.824	-1.824	0
Programma Wegen	-1.342	-305	-1.647	-1.647	0
Programma Afvalwaterketen	-320	27	-293	-293	0
Programma Bestuur&Organisatie	-2.724	349	-2.375	-2.375	0
Reserves	-16.358	-4.514	-20.872	-20.872	0
Totaal Onttrekkingen	-21.777	-5.440	-27.217	-27.217	0
Saldo inzet reserves	-10.606	1.277	-9.329	-9.329	0
Totaal netto resultaat na inzet reserves (- voordeel / + nadeel)	0	0	0	-77	77

3.1 Toelichting exploitatie programma Waterkeringen

Toelichting exploitatie 2026 - Afwijking programma Waterkeringen - Lasten

Bij het programma Waterkeringen is de afwijking van de geprognoseerde lasten hoger dan de rapportagegrens van € 200.000,-.

De oorzaak van de afwijking is de nieuwe raming van de Solidariteitsbijdrage HWBP over 2026. In de begroting was rekening gehouden met een bijdrage van € 3,5 miljoen maar inmiddels is de raming door de Unie van Waterschappen bijgesteld waardoor de bijdrage over 2026 uitkomt op € 3,8 miljoen wat zorgt voor een afwijking van € 300.000,- op het programma.

Toelichting exploitatie 2026 - Afwijking programma Waterkeringen - Baten

Bij het programma Waterkeringen is de afwijking van de geprognoseerde baten lager dan de rapportagegrens van € 200.000,-.

Toelichting exploitatie 2026 - Afwijking programma Waterkeringen - Reserves

Bij het programma Waterkeringen zijn de voorziene onttrekkingen en stortingen conform begroting.

3.2 Toelichting exploitatie programma Watersystemen

Toelichting exploitatie 2026 - Afwijking programma Watersystemen - Lasten

Bij het programma Watersystemen is de afwijking van de geprognoseerde lasten hoger dan de rapportagegrens van € 200.000,-.

Personeelskosten - € 330.000,- voordeel

De personeelskosten laten in 2026 een lagere prognose van € 330.000,- zien doordat invulling van de vacatures langer duurt.

Externe kosten - € 767.000,- voordeel

Beheer gemalen en stuwen € - 627.000,- voordeel

Er zijn lagere elektriciteitskosten door laag verbruik als gevolg van weinig regen

Exploitatieprojecten Baggeren grote wateren € - 614.000,- voordeel

Wegens het uitstellen Baggerwerken grote wateren naar 2027 en later, zijn er dit jaar lagere kosten van € 614.000,-. Dit betreft de projecten Baggeren Veerse en Vlissingse watergang, Baggeren Nieuwlandse kreek Breskens, Baggeren Kustlicht en Oeverherstel Westvest Goes. Daar tegenover staan ook lagere baten van € 201.000,- voor projecten die in de BOB regeling vallen. Voor het saldo is het voorstel om het budget 2026 naar beneden bij te stellen met € 413.000,- (€ 389.000,- lagere kosten en € 24.000,- hogere baten) en de voorziene onttrekking uit de betreffende bestemmingsreserve eveneens te verlagen.

Calamiteitenbestrijding watersystemen + € 200.000,- nadeel

Door droogtemaatregelen bij het Goese Meer en de Spuikom worden er hogere kosten verwacht.

Maaien + € 150.000 nadeel

Door een nieuwe aanbesteding worden er hogere kosten verwacht binnen de BOB regeling van de gemeente Tholen.

Monitoring waterkwaliteit € + 231.000,- nadeel

Er zijn extra kosten door onderzoeken van oppervlaktewater bij RWZI's en monitoring inlaatwater natuurgebieden. Ook zit in dit bedrag € 69.000,- dat benodigd is wegens watersysteemanalyses KRW. Hiervoor wordt er een onttrekking aan de bestemmingsreserve KRW gedaan. Voorstel is om het budget met € 69.000,- op te hogen en deze extra kosten te onttrekken uit de bestemmingsreserve KRW.

Toelichting exploitatie 2026 - Afwijking programma Watersystemen - Baten

Bij het programma Watersystemen is de afwijking van de geprognoseerde baten lager dan de rapportagegrens van € 200.000,-.

Toelichting exploitatie 2026 - Afwijking programma Watersystemen - Reserves

- Lagere onttrekking bestemmingsreserve Baggeren grote wateren € 413.000,- wegens vertraging in de projecten Baggeren Veerse en Vlissingse watergang, Baggeren Nieuwlandse kreek Breskens, Baggeren Kustlicht en Oeverherstel Westvest Goes.
- Onttrekking bestemmingsreserve KRW € 69.000,- voor projecten die nog niet bekend waren bij het opstellen van de begroting

Voorgesteld wordt om beide reservemutaties op te nemen in de 3e begrotingswijziging.

3.3 Toelichting exploitatie programma Wegen

Toelichting exploitatie 2026 - Afwijking programma Wegen - Lasten

Bij het programma Wegen is de afwijking van de geprognoseerde lasten lager dan de rapportagegrens van € 200.000,-.

Toelichting exploitatie 2026 - Afwijking programma Wegen - Baten

Bij het programma Wegen is de afwijking van de geprognoseerde baten hoger dan de rapportagegrens van € 200.000,-.

De opbrengsten van het programma worden naar verwachting € 238.000,- hoger dan begroot. Dit komt door een toegekende subsidie van het Rijk in het kader van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid voor verkeersveiligheidsmaatregelen zoals het aanbrengen van bermverhardingen en verkeersplateaus. Omdat deze subsidie pas begin 2026 is toegekend was deze niet meegenomen in de begroting.

Voor de uitkering in het kader van de Wet Herverdeling Wegenbeheer was in de begroting rekening gehouden met een voorlopige indexering van 2,6%. In de septembercirculaire 2026 is het definitieve percentage voor 2026 vastgesteld op 2,52% waardoor de bijdrage voor 2026 € 17.000,- lager wordt dan begroot.

Toelichting exploitatie 2026 - Afwijking programma Wegen - Reserves

Bij het programma Wegen zijn de voorziene onttrekkingen en stortingen conform begroting.

3.4 Toelichting exploitatie programma Afvalwaterketen

Toelichting exploitatie 2026 - Afwijking programma Afvalwaterketen - Lasten

Bij het programma Afvalwaterketen is de afwijking van de geprognostiseerde lasten niet hoger dan de rapportagegrens van € 200.000,-. Hieronder zijn de belangrijkste afwijkingen toegelicht.

Personeelskosten €616.000,- voordeel

De personeelskosten laten in 2026 een lagere prognose zien doordat vervulling van de vacatures langer duurt. Dit is tevens de reden van de hogere kosten inhuur.

Kapitaallasten € 46.000,- nadeel

De kapitaallasten zijn licht hoger geprognostiseerd door te verwachten hogere activa maar wordt gecompenseerd door lagere rentelasten dan begroot.

Externe kosten € 508.000,- nadeel

Eigen plannen € 100.000,- voordeel

Verschuiving van de advieskosten eigen plannen ad € 100.000,- naar advieskosten bij transportstelsels/zuiveringen.

Getransporteerd afvalwater € 342.000,- voordeel

€ 407.000,- voordeel op de elektriciteitskosten door laag verbruik als gevolg van weinig regen . Door de overgang naar een nieuwe leverancier (gewijzigde facturatie) is een verschuiving naar gezuiverd afvalwater ontstaan;

€ 20.000,- nadeel onderhoudskosten door leidingbreuken tot en met juli (9);

€ 45.000,- nadeel door meer onderzoek/advieskosten voor onder andere persleiding Nisse-Drieweg en het rioolgemaal Oesterputten in Terneuzen.

Gezuiverd afvalwater € 506.000,- nadeel

€ 100.000,- nadeel door onvoorziene advieswerkzaamheden (OBS en P&ID'S);

€ 96.000,- nadeel bij onderhoudskosten onder andere door indexatie overeenkomst Evides (€ 60.000,-), niet voorziene aanpassing verlichting gashouderruimte (€ 47.000,-);

€ 161.000,- nadeel door chemicaliënkosten, vooral voor extra stikstofverwijdering (RWZI Terneuzen) en een proef met zuurstof (RWZI Willem Annapolder);

€ 149.000,- nadeel bij elektriciteitskosten door een verschuiving van transportstelsels naar zuiveringen.

Verwerkt slib € 444.000,-nadeel

€ 404.000,- nadeel door bijstelling van de prognoses slibkosten op basis van de halfjaarrapportage SNB;

€ 40.000,- nadeel door niet voorziene overkapping slibopslag.

Toelichting exploitatie 2026 - Afwijking programma Afvalwaterketen - Baten

Bij het programma Afvalwaterketen is de afwijking van de geprognostiseerde baten lager dan de rapportagegrens van € 200.000,-.

baten € 160.000,- voordeel

€ 100.000,- voordeel door hogere opbrengsten uit de verwerking van slib vooral van Evides:

€ 70.000,- nadeel bij lagere bijdragen van openbare lichamen doordat minder Covidbemonsteringen zijn uitgevoerd dan geraamd bij de begroting.

€ 130.000,- voordeel doordat de hogere elektriciteitskosten van de MBR aan Evides worden doorberekend.

Toelichting exploitatie 2026 - Afwijking programma Afvalwaterketen - Reserves

Terugstorten onttrekking 2026 assetmanagement onderdeel data op orde Afvalwaterketen.

De begrote onttrekking van € 107.000,- in 2026 zal doorschuiven naar 2027. In 2026 zal de invulling plaatsvinden maar wordt dekking gevonden in de personeelslasten door het later vervullen van openstaande vacatures. De werkzaamheden verschuiven van 2025/2026 naar 2026/2027.

3.5 Toelichting exploitatie programma Bestuur en Organisatie

Toelichting exploitatie 2026 - Afwijking programma Bestuur en Organisatie - Lasten

Binnen programma Bedrijfsvoering is sprake van een aantal afwijkingen ten opzichte van de begroting 2026. De prognose van de lasten is € 295.000,- hoger dan begroot. Belangrijkste verklaringen zijn hogere kosten voor Sabewa, implementatie van het nieuwe financiële systeem, onderzoek naar de weghenheffing en ontwikkeling van het nieuwe waterbeheerprogramma. Daartegenover staan voordelen door hogere opbrengsten uit onroerende zaken, erfpacht en lagere uitgaven op enkele bedrijfsvoeringsbudgetten.

De belangrijkste afwijkingen zijn:

- Lagere personeelslasten door openstaande vacatures (- € 1.122.000,-)
- Sabewa: € 895.000,- nadeel. Op basis van het resultaat 2025 en de eerste begrotingswijziging 2026 van Sabewa neemt de deelnemersbijdrage toe. De stijging in 2026 houdt voornamelijk verband met de ontwikkeling van de nieuwe belastingapplicatie. Voorgesteld wordt om deze kosten op te nemen in de derde begrotingswijziging.
- Arbo en bedrijfshulpverlening: € 53.000,- nadeel. Dit wordt veroorzaakt door extra kosten voor het verplicht aanbrengen van leidingmarkeringen op gashoudende zuiveringen. De hiermee gemoeide kosten bedragen € 97.000,-. Voorgesteld wordt deze kosten te dekken uit de bestemmingsreserve Arbo.
- Bestuur: € 57.000,- nadeel. Per saldo is sprake van hogere lasten door gestegen contributies aan de Unie van Waterschappen (€ 105.000,-), deels gecompenseerd door een correctie op eerder structureel opgenomen kosten voor de Rekenkamer (- € 41.000,-).
- Bestuursondersteuning: € 312.000,- nadeel. Dit nadeel bestaat uit niet-begrote kosten voor het onderzoek naar de weghenheffing (€ 83.000,-) en aanvullende kosten voor het nieuwe Waterbeheerprogramma 2028-2033 (€ 229.000,-).
- Centraal management: € 128.000,- voordeel. De begrote uitgaven voor assetmanagement worden grotendeels niet ten laste van dit budget gebracht, maar ten laste van het programma Wegen.
- Externe communicatie: € 50.000,- voordeel. Het verbeteren van de opmaak en vormgeving van de P&C-documenten wordt doorgeschoven naar 2027. Reden is dat aanpassingen in de opzet van de monitor (naar aanleiding van presentatie en discussie in de commissie BEZ van juni 2026) dan hierin kunnen worden meegenomen. Hiertegenover staat een even grote lagere onttrekking uit de bestemmingsreserve Incidentele kosten Kadernota 2026.

- Personeelsbeleid en beheer: € 60.000,- voordeel. Dit voordeel ontstaat door lagere kosten voor Jong Scheldestromen, minder inzet van externe juridische advisering en het dit jaar uitblijven van herwaarderingen binnen het functiehuis.
- Financieel beleid en beheer: € 522.000,- nadeel. De hogere kosten worden veroorzaakt door aanvullende inzet van externe consultants voor de implementatie van het nieuwe financiële systeem, ondersteuning bij functioneel beheer en extra controlewerkzaamheden door de accountant op de datamigratie van het oude naar het nieuwe systeem. Meerkosten zijn er ook om aanbevelingen uit de boardletter van de accountant te implementeren.
- Hydrografie: € 56.000,- nadeel. Door schade aan de multibeamheads (onderdeel van de apparatuur van de peilboot waarmee het peilen plaatsvindt) zijn onvoorziene reparatiekosten ontstaan. Onderzocht wordt of deze kosten via de verzekering kunnen worden verhaald.
- Informatisering: € 400.000,- voordeel. Door het doorschuiven van activiteiten op het gebied van informatieveiligheid, met name de aansluiting bij het landelijke Security Operations Center (€ 350.000,-) en software-implementaties (€ 50.000,-) vallen de kosten lager uit. De werkzaamheden en bijbehorende onttrekkingen uit reserves zijn opnieuw gepland voor na 2026.
- Postverzorging en archief: € 83.000,- voordeel. Dit voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door een btw-voordeel als gevolg van deelname aan de Gemeenschappelijke Regeling Zeeuws Archief.
- Automatisering: € 100.000,- voordeel. Er zijn lagere kosten voor onderhoud en diensten vanwege nieuwe investeringen in hardware afgelopen jaren.
- Huisvesting (kantoren en steunpunten): € 80.000,- voordeel. Het voordeel is het gevolg van diverse kleine afwijkingen op faciliteiten, onderhoud en een lager gasverbruik dit voorjaar.
- Grondzaken: € 370.000,- nadeel. Door meer grondtransacties zijn er meer taxaties uitgevoerd. De prijs voor taxaties is daarnaast gestegen. Er wordt een parkeerterrein bij de Veerse Gatdam gehuurd van het Rijksvastgoedbedrijf en doorverhuurd aan gemeenten. Dit leidt tot extra huurkosten maar hier staan hogere pachtopbrengsten tegenover (zie: baten).

Ontwikkelingen (niet meegenomen in financiële prognoses)

- Een groot WOO-verzoek kan financiële impact hebben in 2026 en/of 2027. De kosten zijn afhankelijk van de afhandeling en benodigde externe expertise. De kosten worden ingeschat tussen de € 50.000,- en € 350.000,-.

Toelichting exploitatie 2026 - Afwijking programma Bestuur en Organisatie - Baten

Ten aanzien van opbrengsten worden de volgende afwijkingen verwacht ten opzichte van de begroting:

- Automatisering: € 202.000,- nadeel. Op basis van een gewijzigde dienstverleningsovereenkomst worden geen diensten meer verstrekt aan Sabewa op ICT-gebied, dit resulteert in lagere baten.
- Grondzaken: € 626.000,- voordeel. Door hogere verkooppbrengsten nemen de baten toe. Ook stijgen de baten door herziening van erfpachtcontracten en het opnieuw afsluiten van overeenkomsten (inclusief baten uit verhuur van een parkeerterrein bij de Veerse Gatdam).

Met eventuele verkoopopbrengsten van kantoor Terneuzen is geen rekening gehouden in deze monitor. De overdracht van het kantoor zal bij een succesvolle verkoop plaatsvinden op 1 juli 2027.

Toelichting exploitatie 2026 - Afwijking programma Bestuur en Organisatie - Reserves

- Verhogen budget Sabewa in verband met een negatief jaarrekening resultaat 2025 van € 223.000,- en de 1e begrotingswijziging van € 672.000,-. Deze hogere kosten (€ 895.000,-) worden gedekt vanuit de egalisatiereserves.
- Verhogen budget Arbo in verband met het verplicht aanbrengen van leidingmarkeringen op alle gashoudende zuiveringen en hiervoor € 97.000,- te onttrekken uit de bestemmingsreserve Arbo.
- Verlagen budget Personeelsbeleid en -beheer met € 40.000,- voor personeelsbeleid en in te stemmen met een gelijkwaardige lagere onttrekking uit de bestemmingsreserve Incidentele kosten Kadernota 2026. De onttrekking wordt opgenomen in jaarschijf 2027.
- Verlagen personeelslasten met € 106.000,- vanwege het niet meer aantrekken van een tijdelijk GIS analist. Dit betekent een gelijkwaardige lagere onttrekking uit de bestemmingsreserve Incidentele kosten Kadernota 2026.
- Verlagen budget Externe communicatie met € 50.000,- voor het verbeteren van de P&C-documenten en het gelijkwaardige bedrag minder te onttrekken uit de bestemmingsreserve Incidentele kosten Kadernota 2026. De kosten en onttrekking schuiven door naar jaarschijf 2027.
- Verlagen budget Informatisering met € 400.000,-, vanwege het doorschuiven van initiatieven rondom informatieveiligheid (- € 350.000,-) en de implementatie van software (- € 50.000,-). Dit leidt tot lagere onttrekkingen uit de bestemmingsreserve Informatieveiligheid van € 350.000,- en € 50.000,- uit de bestemmingsreserve Incidentele kosten Kadernota 2026. De kosten en onttrekkingen zijn in de begroting en meerjarenraming opnieuw gepland in de jaren 2027-2031.
- Toevoegen van € 327.000,- aan de bestemmingsreserve Verduurzaming kantoor Middelburg, ten laste van de algemene reserve. De komende jaren worden in het kantoor Middelburg diverse langetermijninvesteringen gedaan ter vervanging van de warmte-koudeinstallatie en ten gunste van het binnenklimaat en energiebesparing (I10225 en I10295). Zoals toegelicht in de AV van juli 2026 worden diverse onderhoudswerkzaamheden uit oogpunt van efficiëntie gelijktijdig uitgevoerd met deze investeringen. Voor dit onderhoud wordt een bestemmingsreserve gevormd. Dit kan niet als investering worden aangemerkt.

3.6 Toelichting exploitatie Dekkingsmiddelen

Belasting en Algemene Opbrengsten (Dekkingsmiddelen)

De totale (belasting)opbrengsten en overige opbrengsten zijn € 0,674 miljoen lager dan begroot.

Belastingopbrengsten

Op basis van de 2e kwartaalrapportage van Sabewa Zeeland valt de prognose van de belastingopbrengsten € 674.000,- lager uit dan begroot. De verschillen betreffen grotendeels de categorieën gebouwd en zuiveringsheffing. Een prognose die aansluit bij de begroting 2026 lag ook in de verwachting gezien de keuze voor een scherpere raming van

3. Exploitatie- jaarprognose 2026

de eenheden in de begroting 2026. Voorgesteld wordt om de deze wijziging op te nemen in de 3e begrotingswijziging.